

Varhaiskasvatuksen menot

Ukrainasta paenneiden varhaiskasvatuksen järjestäminen

12.4.2022

Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja rahoitus Ukrainasta Suomeen paenneille lapsille

- Venäjän hyökkäyssotaa Ukrainasta pakenee perheidensä kanssa Suomeen myös alle kouluikäisiä lapsia. Heille varhaiskasvatukseen osallistuminen ja toisten lasten seuraan pääseminen on **ensiarvoisen tärkeää**.
- Ukrainasta tuleville lapsille **ei synny automaattisesti subjektiivista oikeutta** saada varhaiskasvatusta Suomessa, eikä kunta ei ole velvoitettu järjestämään varhaiskasvatusta kaikille tilapäistä suojelua saaville lapsille.
- Kunnan tulee kuitenkin harkita olosuhteiden perusteella, onko lapsen ja perheen tilanne sellainen, että varhaiskasvatusta tulisi järjestää. Käytännössä useat kunnat järjestävät Ukrainasta paenneille lapsille varhaiskasvatuspalveluita ja tähän myös hallituksen kevään 2022 kehysriihen linjaukset kannustavat.
- Nykyinen kuntien valtionrahoitusjärjestelmä ei automaattisesti tunnista vailla kotikuntaa olevien, esimerkiksi Ukrainasta Suomeen tulleille lapsille järjestettyjen varhaiskasvatus-palvelujen kustannuksia. **Tämä on selkeä puute järjestelmässä.** Esimerkiksi esi- ja perusopetuksessa valtio korvaa vailla kotikuntaa olevien palvelujen järjestämisen opetuksen järjestäjälle kotikuntakorvausjärjestelmän kautta.

Valtio korvaa kunnille Ukrainasta paenneille järjestetyn varhaiskasvatuksen menot.

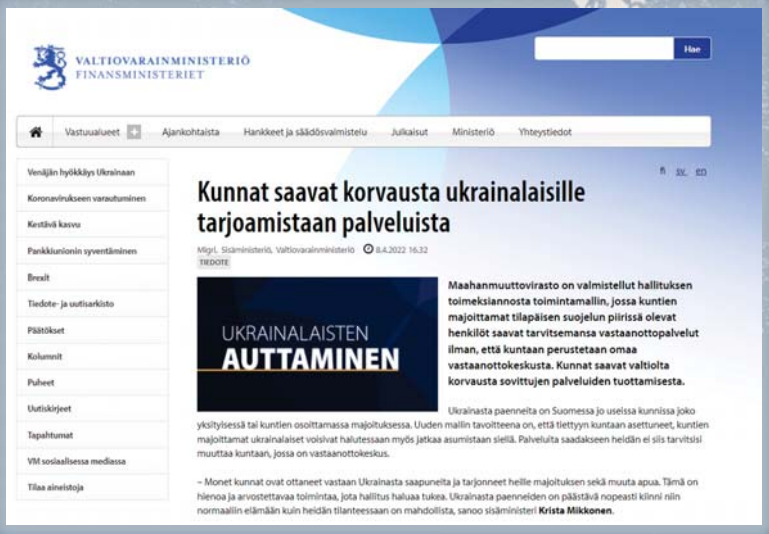

Lähde: Valtioneuvosto 8.4.2022

KUNTALIITTO

Vuonna 2022 varhaiskasvatuksen menot korvataan valtionavustuksella

Valtio korvaa myös varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kuluja

Hallitus on myös sitoutunut varmistamaan, että Venäjän hyökkäystä pakenevat lapset saavat apua ja pääsevät riittävän kielenopetuksen turvin varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen pariin. Myös oppilashuollon palveluihin panostetaan, sillä sopeutuminen uuteen arkeen sotakokemusten jälkeen ei ole lapsille ja nuorille helppoa.

– Kunnilla on tärkeä rooli ukrainalaisten auttamisessa, jotta palvelut voidaan järjestää mahdollisimman sujuvasti. Hallitus varmistaa, että kunnille koituvat kulut korvataan niin asumisjärjestelyiden kuin myös varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen osalta. Erityisen tärkeää on, että lapset pääsevät nopeasti mukaan kouluarkeen ja pienimmäiset päiväkotiin. Kunnat ovatkin tähän jo hienosti valmistautuneet aktiivisella otteella, kuntaministeri **Sirpa Paatero** toteaa.

Kunnille korvataan kulut kuntien järjestämistä palveluista, joiden tarkoitus on auttaa Ukrainasta paenneita lapsia ja turvata heidän oppimisensa edellytykset. Näitä ovat

- varhaiskasvatus valtionavustuksella vuonna 2022 sekä tilapäislailla vuonna 2023
- perusopetuksen valmistava opetus
- suomen tai ruotsin sekä oman äidinkielen opetus
- riittävät oppilashuollon palvelut.

Lähde: Valtioneuvosto 8.4.2022

KUNTALIITTO

Varhaiskasvatuksen menot vuonna 2020

Varhaiskasvatuksen yksikkökustannus, €/lapsi		
Varhaiskasvatuksen menot 1)	3 191	milj. €
Lapsimäärä kuntien järjestämässä varhaiskasvatuksessa 2)	257 206	1-6-vuotiasta
Varhaiskasvatuksen yksikkökust.	**~12 400**	**€/lapsi**

1) Päiväkotihoidon (2 607 milj. €) ja perhepäivähoidon (198 milj. €) menot, varhaiskasvatuksen palvelusetelikulut (233 milj. €), yksityisen hoidon tuet (79 milj. €) ja kunnan järjestämän leikkitoiminnan menot (73 milj. €) vuonna 2020. Vain esiopetuksessa olevat eivät sisälly laskelmaan, yksityisessä palvelussa olevat sisältyvät.
Lähde: Tilastokeskus, Kuntataloustilasto 2020

2) *Lähde: Sotkanet, viitattu 11.4.2022*

Ukrainasta paenneiden varhaiskasvatuksen menot, arviolaskelma 12.4.

- Jo arviolta 17 000 Ukrainan kansalaista on hakenut Suomesta kansainvälistä suojelua Venäjän hyökkäyksen jälkeen. Migrin ennusteen (4/22) mukaan maahantulijoita Ukrainasta olisi noin 40 000-80 000 ja heistä alaikäisiä arvioidaan olevan noin 45 prosenttia. Alaikäisistä alle kouluikäisiä arvioidaan olevan noin kolmannes.
- Korvauslaskelman taustalla on kevään 2022 kehyslinjausten (5.4.) oletus, jonka mukaan vuonna 2022 jätettäisiin 60 000 tilapäisen suojelun hakemusta ja 6 000 turvapaikkahakemusta. Tulee kuitenkin huomioida, että varhaiskasvatuksen lopulliset menot riippuvat tulijoiden toteutuvasta lukumäärästä, lasten osuudesta Suomeen tulevista ja heidän osallistumisestaan varhaiskasvatukseen.

Ukrainasta paenneiden varhaiskasvatuksen menot eri skenaarioissa					mistä huhti-joulukuu 2022
Tulijoita **17 000**, mistä alle kouluikäisiä	2 550 lasta x	12 400 €	=	**32 milj. €**	24 milj. €
Tulijoita **60 000**, mistä alle kouluikäisiä	9 000 lasta x	12 400€	=	**112 milj. €**	84 milj. €
Tulijoita **80 000**, mistä alle kouluikäisiä	12 400 lasta x	12 400 €	=	**149 milj. €**	112 milj. €

12.4.2022

KUNTALIITTO

Ukrainasta paenneiden varhaiskasvatuksen menot, arviolaskelma 12.4.

- Hallituksen kevään 2022 kehysriihen linjausten mukaisesti kunnille korvataan Ukrainasta Suomeen paenneille lapsille järjestetyn varhaiskasvatuksen kulut.
- Varhaiskasvatuksen lisämenot ja täten korvauksen suuruus riippuu tulijoiden toteutuvasta määrästä ja heidän osallistumisestaan varhaiskasvatukseen.

Suomeen tulijoita **17 000**, mistä alle kouluikäisiä **2 550**

→ Varhaiskasvatuksen menot

32 milj. €

Suomeen tulijoita **60 000**, mistä alle kouluikäisiä **9 000**

→ Varhaiskasvatuksen menot

112 milj. €

Suomeen tulijoita **80 000**, mistä alle kouluikäisiä **12 000**

→ Varhaiskasvatuksen menot

149 milj. €

12.4.2022

KUNTALIITTO

Lisätiedot

Jarkko Lahtinen
Kehittämispäällikkö
Hyvinvointi ja sivistys –yksikkö
Suomen Kuntaliitto ry
+358 50 361 4526
Twitter: @JLtwiitti
Jarkko.Lahtinen@kuntaliitto.fi
www.kuntaliitto.fi

Sanna Lehtonen
Kuntatalousasioiden johtaja
Elinvoima ja talous -yksikkö
Suomen Kuntaliitto ry
+358 9 771 2079, +358 50 575 9090
Twitter: @SKlehtonen
Sanna.Lehtonen@kuntaliitto.fi
www.kuntaliitto.fi

CC BY ND